



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 12414
Tarih: 19.06.2025

10/2819

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Batman Ovası'nda 2025 yılı hububat hasadında yaşanan %50'nin üzerindeki verim kaybı, kuraklığın ve iklim krizinin tarımsal üretim üzerindeki yıkıcı etkisini gözler önüne sermektedir. Çiftçiler; artan girdi maliyetleri, yetersiz destekleme politikaları ve işlevsiz sigorta mekanizmaları nedeniyle üretimden çekilme noktasına gelmiştir. Bu durum, yalnızca bölgesel değil, ulusal düzeyde gıda güvenliğini tehdit etmektedir. Kuraklığın yapısal nedenleriyle birlikte tüm sonuçlarının araştırılması, üreticiyi koruyan ve iklim krizine karşı dayanıklı tarım politikalarının geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince için Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 19/06/2025

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Basına yansıyan bilgilere göre; Batman Ovası'nda devam eden 2025 yılı hububat hasadında verim, yaşanan kuraklık nedeniyle %50'nin üzerinde azalmıştır. Yaklaşık bir milyon dönüm tarım arazisinin ekilip biçildiği Batman'da özellikle ova kesimlerinde verimin dramatik şekilde düştüğü bildirilmektedir. Bu tablo, hem bölgesel gıda güvenliği hem de kırsal nüfusun geçim kaynakları açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

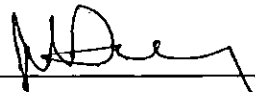
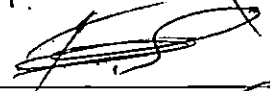
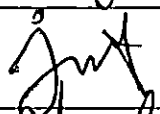
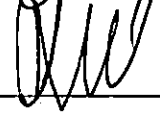
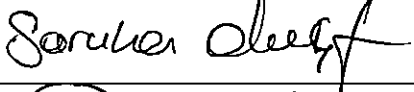
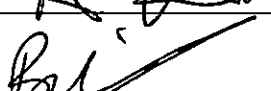
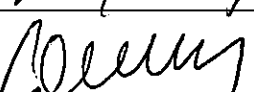
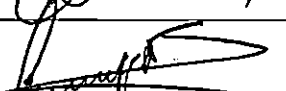
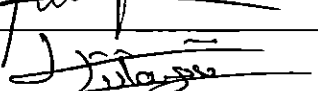
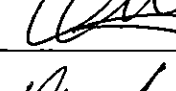
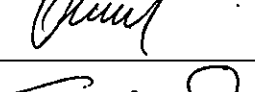
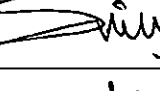
Kuraklık, sadece bir doğa olayı değil, aynı zamanda iklim krizinin etkilerinin bölgede ne denli derinleştiğinin ve tarımsal üretim sistemlerimizin bu tür şoklara ne kadar kırılgan olduğunun açık göstergesidir. Bu durum, Türkiye'nin birçok ilinde yaşanmakta olan kuraklıkla birlikte düşünüldüğünde, tarım politikalarının yeniden gözden geçirilmesini ve derhal harekete geçilmesini zorunlu kılmaktadır.

Batman'daki çiftçiler yalnızca doğa koşullarıyla değil, aynı zamanda büyük ölçüde dışa bağımlı hale gelmiş tarım ekonomisinin kırılgan yapısıyla da mücadele etmektedir. Son bir haftadır İran-İsrail arasındaki çatışmaların tırmanması ve bölgedeki jeopolitik istikrarsızlık nedeniyle akaryakıt fiyatları fahiş düzeyde artmış; bu durum doğrudan tarım girdilerine de yansımıştır. Ekonomik kriz ortamının da giderek derinleşmesiyle birlikte mazota birkaç gün arayla gelen zamlar, çiftçinin üretim maliyetlerini katlamış; gübre, tohum ve zirai ilaç fiyatları erişilemez hale gelmiştir. Çiftçilerin borçları büyümüş, üretime devam edebilme koşulları ağırlaşmıştır.

Mevcut destekleme sistemleri ve sigorta mekanizmaları da yaşanan bu çok yönlü krize yanıt verecek yapıda değildir. TARSİM gibi tarım sigortası uygulamaları, iklim temelli afetleri tam kapsamamakta; çiftçinin yaşadığı gelir kaybını gerçek anlamda telafi etmemektedir. Hasat sonrası yapılan ve yetersiz kalan destek ödemeleri, çiftçinin borç yükünü azaltmaya yetmemekte, üretim döngüsünü sürdürebilmesi için gereken nakit ihtiyacını karşılamamaktadır. Oysa kuraklık gibi öngörülebilir felaketlerin etkilerini hafifletmenin en etkili yolu, hasat öncesi dönemde doğrudan ve koşulsuz nakdi destek sağlamak; çiftçiyi tarlaya girmeye teşvik etmektir.

Köylünün toprağından kopması, sadece bireysel bir mağduriyet değil; toplumsal, ekonomik ve ekolojik açıdan telafisi güç bir kayıptır. Üretimden çekilen her çiftçi, sağlıklı gıda arzını azaltır, kırsal yoksulluğu derinleştirir, göçü hızlandırır, sosyal yapıyı bozar. Bu gidişata dur denilmediği takdirde, sadece Batman'da değil, Türkiye genelinde gıda egemenliği ciddi biçimde tehlikeye girecektir.

DEM Parti olarak, yerelden kalkınmayı ve ekolojik-toplumsal adaleti esas alan bir yaklaşımla, sadece kuraklığın sonuçlarını değil, bu sonuçları doğuran yapısal nedenleri de masaya yatırmayı gerekli görüyoruz. Bu nedenle; Batman Oyası'nda yaşanan kuraklık ve tarımsal üretim krizi derhal TBMM gündemine alınması, yalnızca mevcut hasar tespitiyle sınırlı olmayan; aynı zamanda iklim krizine karşı dirençli, üreticiyi koruyan ve adil tarım politikalarının geliştirilmesini hedefleyen bir Meclis Araştırması açılması gerekliliktir. Batman özelinde derinleşen bu krizden yola çıkarak Türkiye genelinde tarımsal sürdürülebilirliği ve çiftçinin geleceğini güvence altına alacak yeni bir yol haritasının oluşturulması, tarımın ve kırsal yaşamın sürdürülebilirliği için gerekli adımların belirlenmesi ve yaşanan sorunların tüm yönleriyle ortaya konması için Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	